

Råmælk i pattegrisens mave kan ikke mærkes, men kan ses ved scanning

Metode: Råmælk er vigtig for pattegrisens overlevelse. Derfor er der brug for en metode, som kan afgøre, om en pattegris har drukket råmælk.

Konklusion

- Du kan ikke mærke, om grisen har drukket fostervæske eller råmælk. Scanning af pattegrisens mave kan med sikkerhed vise, om pattegrisen har drukket råmælk.

Af Trine Friis Pedersen, konsulent, Seges Gris, trfp@seges.dk

Ved kuldudjævning er det svært at tage højde for, hvor gammel den enkelte pattegris er, når den bliver flyttet. Derfor kan pattegrise blive flyttet, inden de når at drikke nok af den livsvigtige råmælk. Hvis ikke pattegrisene får nok råmælk, så mangler de antistoffer fra soen. Hvis pattegrise mangler antistoffer, sættes deres overlevelse i fare.

Det vil derfor være smart, hvis man ved en simpel teknik kan afgøre, om en pattegris har eller ikke har drukket råmælk, inden den flyttes. Derfor satte Seges Gris sig for at undersøge en metode til at vurdere, om en pattegris har drukket råmælk. Der blev afprøvet to forskellige metoder. Den ene metode var at vurdere indholdet af råmælk i pattegrisens maver ved palpering, dvs. ved at mærke på pattegrisens mave med fingrene (Figur A). Ved den anden metode blev pattegrisens maver scannet vha. en ultralydsscanner for at vurdere indholdet af råmælk i mavesækken (Figur B).

Palpering af pattegrisens maver

Palperingsmetoden er for

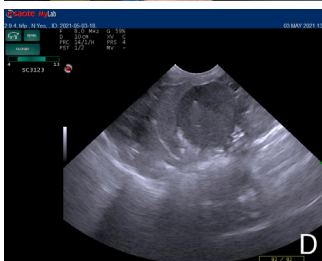
A

B

C

D

nogle en kendt rutine, som bliver brugt til at finde sultgrise. Her mærker man maven med fingrene bag pattegrisens ribben. Det er vigtigt, at der mærkes lige bagved ribbenene og så langt nede ved bugvæggen som muligt, da man ellers let kommer til at mærke på tarmene i stedet for maven.

Forsøget viste, at vi godt kunne mærke, om der var noget i pattegrisens mave. Problemet var bare, vi kunne ikke mærke, om det var råmælk, luft eller fostervæske. Det blev klart for os, at pattegrisene sluger ret meget fostervæske under fødslen og, at maverne også kan indeholde luft ved fødslen.

Scanning af pattegrisens maver

Scanning af pattegrisens maver blev foretaget med en avanceret scanner, som giver et scanningsbillede med en meget høj opløsning. En opløsning, som på nuværende tidspunkt ikke kan opnås

med en almindelig drægtighedsscanner, som kun scanner med ca. 3 MHz.

Scanningerne af pattegrisens maver viste, at der let kunne skelnes imellem maver med fostervæske og maver med råmælk. En mavesæk, som kun indeholder fostervæske og luft ses i Figur C, og en mavesæk med råmælk fremgår af Figur D.

Det bedste middel til at sikre pattegrisene råmælk handler stadig om at få skabt plads ved yveret til alle pattegrise. Specielt de pattegrise

A) Her palperes pattegrisens mavesæk

B) Her scannes pattegrisens mave

C) Scanningsbillede af mavesæk med sort fostervæske

D) Scanningsbillede af mavesæk med grågrumset råmælk

se som fødes til sidst i kullet. Pattegrisenes chance for at optage råmælk er både afhængig af, hvor mange pattegrise som fødes i et kuld, og hvor lang tid pattegrisene får ved yveret til at optage råmælk, inden de bliver flyttet. Derfor er det vigtigt at have et godt overblik over, hvilke pattegrise som bliver født først, da disse vil være klar til at blive flyttet tidligere end de andre pattegrise i kullet. Dette kunne gøres ved at opmærke de førstfødte pattegrise med farve ved første tilsyn, så det er let at se, hvilke pattegrise som kan flyttes først. I kuld, hvor der fødes mange pattegrise, og faringen er hurtigt overstået, anbefales det, at splitmalke kullet indtil alle pattegrisene er otte timer gamle.

Seges Gris anvender scanningsmetoden i det fortsatte arbejde med kuldudjævningsstrategier, som sikrer alle pattegrise råmælk.

Fakta

- Sikring af råmælk er altafgørende for pattegrisens overlevelse. Den første råmælk, som soen danner, har et højt indhold af antistoffer. Efter blot få timer begynder indholdet af antistoffer at falde. De første pattegrise, som fødes, har derfor god adgang til yveret og adgang til råmælk af den bedste kvalitet.